

(Článek byl uveřejněn v březnu 1941
v německém vojenském časopise
„Artilleristische Rundschau“.)

Dělostřelecký styčný důstojník ve spolupráci s tanky

5. divise tanků dosáhla dne 10. 5. svého cíle. Dne 11. 5. má být zahájen opět útok z východiště, které je všeobecně na čáře: Zgl.—Lüsse—Mühl-B. Všeobecný směr útoku: Lüsse—Lage—Retz—Grabow—Jesern, s úkolem napadnouti nepřítele z boku a z týlu. (Viz náčrt.) Prvním postupným cílem jest palebné postavení nepřátelského dělostřelectva. Útok bude proveden za svítání tanky a pěchotou. Rozmístění jednotek divise jest viděti z náčrtu.

Úkolem 116. děl. pluku jest podpora útoku tanků všemi bateriemi a podpora pěchoty alespoň třemi bateriemi.

Všeobecná situace:

Dne 10. 5. byly zahájeny nepřátelské pozorovací letouny a máme leteckou převahu.

Střelivo bylo doplněno v noci na plnou dávku.

Pohonné hmoty byly doplněny v noci na 80 proc.

Stálá spojovací a poštovní síť byla zničena.

Počasí jest jasné, slunce vychází ve 4 hod., 18 min. a zapadá v 19 hod., 47 min.

II./116. děl odd. má spolupracovat s 31. plukem tanků. Pozorovatelný a SV. viz náčrt.

Po obdržení rozkazu k útoku odebere se velitel II./116. děl. odd. k vel. 31. pl. tanku a projedná s ním osobně podporu útoku, kterou mu má poskytnouti. Potřebnou rekonoskaci provedli předcházejícího večera. Této porady se účastní také styčný důstojník dělostřelectva, který se po skončené poradě odebere k vel. I./31. tank. praporu, který má zahájit útok. Informuje jej o postavení děl. baterií, o pozorovatelných děl. oddílu i baterií a naznačí mu, jakou podporu může asi očekávat od dělostřelectva. Oba si potom navzájem sdělí dosud zjištěné cíle. Styčný důstojník navrhne, na které z nich by bylo vhodné položit palebné soustředění.

Sdělí mu také, že 4. bat. podporuje 1. tank. rotu, 5. bat. 3. tank. rotu a 6. bat. 2. tank. rotu.

Útok jest zahájen, velitelé baterií opustí své pozorovatelný a doprovázejí tanky ve svých obrněných pozorovacích vozech. Jejich úkolem jest nyní řídit děl. palbu na nepř. protitankové zbraně, které se objeví během útoku. Zvláštní pozornost musí věnovati

protitankovému terénu v prostoru Mühl-B a koty 106. (Jakmile byl zahájen útok, zahájil II./116. děl. oddíl a podle potřeby i hrubé dělostřelectvo palbukouřovými granáty na oslepení nepřátelských pozorovatelů.)

Aby nedošlo k nedorozumnění, informuje ještě velitel tankového praporu styčného důstojníka o úkolech tanků, na které cíle mají dostoupiti a kudy tam pojedou. Sdělí mu rovněž hranice pásma, v němž mají tanky pracovat.

Zdá se, že jsou na jiho-západním okraji vesnice Lüsse nějaké protitankové odpory. Velitel si vyžádá proto od styčného důstojníka palebné soustředění na okraj vesnice v okamžiku, až budou tanky projíždět podél protitankového terénu j. záp. koty 106. Zároveň zdůrazní, že vzhledem na úzký pás terénu, kterým musí tanky projíždět, musí jeti tanky velikou rychlostí.

Styčný důstojník se přesvědčí, zda může děl. oddíl splnit požadovaný úkol z dosavadního pal. postavení a ihned hlásí požadavek vel. tanků veliteli děl. oddílu. Tento požadavek hlásí osobně a v případě, že na to není čas, tedy motospojkou, kterou má ve své styčné skupině. V žádném případě nesmí tato zpráva být předána radiem.

Útok jest zahájen dne 11. 5. tanky a pěchotou. Styčný důstojník jede ve svém tanku v těsné blízkosti velitele tank. praporu. Útok pokračuje přesně podle plánu. Nepřátelské pozorovatelný na Mühl-B jsou neutralisovány správně položenou dýmovou clonou a kromě toho byly děl. palbou vyraženy dva protitankové kanony, umístěné těsně vedle sebe mezi Mühl-B a kotou 106. Dělostřelectvo přeložilo palbu na okraj vesnice Lüsse. Řízení palby provádějí velitelé baterií ze svých pozorovacích vozů.

V tom okamžiku však zjistí velitel tankového praporu další protitankové odpory na vých. svahu Mühl-B. Zbraně nebylo dosud možno zjistiti, poněvadž byly bezvadně zastřeny. Jejich boční palba by přirozeně ohrozila tanky, postupující na Lüsse. Nelze změnit směr tanků, tak, aby se vyhnuly palbě a není to také možné pro bahnitý terén kolem Mühl-B a koty 106. Pomoc může poskytnouti jediné dělostřelectvo. Velitel praporu zavolá proto radiem styčného důstoj-

2/22
nika, který mezitím přeladil radio na vlnu útočícího tankového praporu a žádá od něho palbu na uvedené cíle, ohrožující jeho bok. Styčný důstojník, pozorující při postupu situaci vidí i cíle. Hlásil je již také veliteli děl. oddílu. Avšak velitel děl. oddílu sděluje: „Prozatím mám špatné spojení s veliteli baterií, ukažte jim proto cíle přímo.“ Tento rozkaz dostává styčný důstojník v okamžiku, kdy tanky požadují palbu. Poznává vůz velitele 6. baterie, který právě vjel do malé prolákliny a vjíždí na pahorek, kde zastavil. Styčný důstojník jede tedy ihned k němu, vystoupí z tanku, poněvadž je za pahorkem částečně chráněn a ukáže veliteli baterie cíle přímo v terénu. Za krátko poté se mu podaří oznámiti i ostatním velitelům baterií cíle pomocí radia. A tak v okamžiku, kdy tanky dojíždějí k okraji vesnice, leží již dělostřelecká palba na cílech, které ohrožují levý bok.

Odpory jsou záhy umlčeny a nepřítel vyklizuje Mühl-B a kotu 106. Tanky pokračují v postupu na nepřátelské děl. postavení za Lüsse.

Nesmírná důležitost přesné spolupráce styčného důstojníka s velitelem tanků jest zde zřejmá. Ukáže se však ještě v dalším vývoji boje. Styčná skupina udržuje neustálé spojení s velitelem oddílu, který ji informuje o všech změnách palebného postavení baterií i o změnách zamýšlených.

Dělostřelectvo provádí zpravidla změnu pal. postavení, až když tanky proniknou do nepřátelského postavení dělostřelectva. Předčasná změna by znamenala, že tanky budou bez podpory v okamžiku, kdy pronikají do pal. postavení nepř. baterií. Dělostřelectvo, podporující útok tanků musí proto využití svého největšího dostřelu, jakmile jest jednou v pal. postavení. Když však jest už jakákoliv podpora nemožná a přemístění jest nutné, informuje vel. děl. oddílu styčného důstojníka. Zároveň mu sdělí, jak asi bude dlouho trvat, než budou moci baterie opět zahájit palbu.

Každé přemísťování baterií jest velmi důležité pro velitele tankového praporu. Musí býti již předem předvídáno, aby se nestalo, že budou baterie přemísťovány právě v okamžiku, kdy hodlal shromážďovati tanky. Styčný důstojník musí proto informovati předem velitele tankového praporu, kdy asi budou baterie přemístěny, poněvadž na další plnění úkolu nestačí dostřelem. Podle toho potom velitel tank. prap. vykalkuluje shro-

máždění tanků tak, aby mohlo býti podporováno dělostřelectvem. Kalkulaci provede na základě dosavadního vývoje boje podle mapy a podle znalosti terénu. Styčný důstojník naopak informuje zase velitele děl. oddílu, kdy asi hodlá velitel tanků provésti shromáždění tanků a velitel děl. oddílu podle toho vykalkuluje přemístění baterií a přípravu palby pro podporu shromáždění tanků.

Styčný důstojník zde vlastně zastupuje velitele tanků. Neboť i když velitel děl. oddílu jest velmi pohyblivý a postupuje zároveň s útokem, nemůže býti stále v blízkosti velitele tankového praporu. Jeho úkolem jest, aby v případě potřeby měl své baterie v takovém postavení, odkud by mohly účinně ostřelovati nebezpečné cíle.

Z toho vyplývá, že velitel děl. oddílu nemůže býti stále v osobním styku s vel. tanků. Nemůže se vázati na jedno místo, nýbrž musí míti volnost pohybu. Při přemísťování musí udávati přibližná místa pal. postavení baterií, musí voliti cíle a hledati možnosti, jak nejlépe pomoci tankům.

Bojová situace často dovolí, že velitel tanků a styčný důstojník budou moci vystoupiti z tanků a prodebatovati určité možnosti osobně. Styčný důstojník má tak možnost přesně se informovati o úmyslu velitele tankového praporu a naopak může vel. tele tanků informovati, co děl. oddíl může splniti a co ne. Tento osobní styk má býti vyhledáván vždy, kdykoliv je to jen trochu možné. V důsledku toho se má styčný důstojník pohybovati vždy v blízkosti velitele tanků. Velitel tanků bude žádati styčného důstojníka vždycky o radu, když bude vědět, že jest skutečně ve své zbraní zběhlý. Není proto správné, když styčný důstojník odpovídá na všechny dotazy jenom slovy: „Ano, to může děl. oddíl. splniti“. Jakmile se ukáže, že styčný důstojník slibil příliš mnoho, jest vzájemná důvěra otřesena. Důvěra naopak stoupne, když se ukáže, že styčný důstojník poradil dobře. Když byla jednou děl. podpora dodána včas a správně, jak byla požadována, velitel tanků přijme beze všeho odmítnutí některého požadavku, který není možno splniti z technických nebo jakýchkoliv důvodů. Ví dobře, že přidělený mu styčný důstojník zná dobře svoji zbraň a že se naň může v tomto směru zcela spolehnouti. Návrh styčného důstojníka vezme samozřejmě v úvahu při svém rozhodování a jest přesvědčen, že mu dělostřelectvo dodá vždycky včas požadovanou podporu, pokud jest to v mezích možnosti.